

Ijselschaak 132

IJsselschaak 132

Eindredactie: Aad van den Berg
Vormgeving: Tini van den Berg
Medewerkers: Mick van den Berg en Frans Dubois

januari 2022

Clubavond	: maandagavond, van 8 tot rond middernacht
Clublokaal	: het IJssclubgebouw, Leliestraat 72, 2841 BB Moordrecht, tel. 06-84631240
Voorzitter	: Frank van de Pavoordt, G. van Dijkstraat 6, 2461 RV Ter Aar, tel. 0172-740058 of 06-21372817 e-mail: f.vdpavoordt@hotmail.com
Secretaris	: Aad van den Berg, Blommesteinsingel 62, 2804 EH Gouda, tel. 0182-533582 of 06-48696029 e-mail: aad_vandenbergh@outlook.com
Penningmeester	: Hans Verduijn, Prins Bernardstraat 57, 2841 TG Moordrecht, tel. 0182-752097 of 06-28590668 e-mail: a.verduijn@gmail.com
IJsselschaak (clubblad)	: zie secretaris
Wedstrijdleader extern	: Frank Visser, Gerardus van Sillevoldstraat 14, 3065 LG Rotterdam, tel. 010-2131823 e-mail: k.teunissen@planet.nl
Wedstrijdleader intern	: zie secretaris
Jeugdschaak	: zie voorzitter
Materiaalbeheer	: Teus Boere, Pijlkruid 6, 2841 SV Moordrecht, tel. 0182-373123 e-mail: teusboere@hotmail.com
Contributies	: senioren € 130,-- jeugd (t/m 20 jaar) € 55,-- donateurs € 25,--
Advertenties	: € 45 (A5-formaat)
Banknummer	: NL65INGB0003480859 t.n.v. Schaakvereniging De IJssel, Moordrecht
Website	: www.ijsselschaak.nl

in dit nummer o.a.:

er kan weer worden geschaakt
 schaakjaar 2021 in vogelvlucht
 de ijssel aan topborden afge-
 troefd door maassluis
 met een vleugje nostalgie
 viertal start met winst
 uit de media extra:
 de wk tweekamp
 openluchtschaak op de goudse
 markt
 uit de media
 hoe corona het schaakplezier
 bederft

Bij de voorplaat:

'Urban Chess', het schaak van de toekomst? Volgens oprichter Medina spelen vooral in tijden van corona de schaaktafels een grote, verbindende rol. "Eenzaamheid is een groeiend probleem nu iedereen zoveel thuis zit. We werken de hele dag thuis, kunnen minder samen komen als voorheen en zijn veel gebonden aan online communicatie. Urban Chess is het antwoord op de groeiende behoefte van mensen toch naar buiten te willen gaan om anderen te ontmoeten. Hoe fijn is het dat je gewoon even naar het park kan lopen en een partijtje kan spelen met iemand uit de buurt?" Op de foto schaaktafels in het Maximapark in Utrecht.

van de redactie

Opnieuw verhinderden coronamaatregelen de nodige clubactiviteiten. Het bederft veel schaakplezier. Inmiddels zijn er daardoor al 60 van de 100 clubavonden gesneuveld. In dit eerste nummer van 2022 om die reden ook weinig clubnieuws en derhalve ook wat minder pagina's IJsselschaak..

Natuurlijk wel zoals al jaren gebruikelijk bij het eerste nummer van een kalenderjaar een terugblik via het enige jaar-overzicht van de belangrijkste schaakactiviteiten op internationaal, nationaal, regionaal en clubniveau in 2021.

Veel ruimte is ingeruimd voor een media overzicht van de wk tweekamp. Het betreft de verwachtingen vooraf, commentaar op de partijen en de nasleep. Een wielrenspecialist (!) bijvoorbeeld, zag in partij 6, die maar liefst 136 zetten duurde, de ogen van Nepo zakken tot 'Frank-de-Boeriaanse diepten' en een Russische schaker die al

jaren samenwerkt met Carlsen, werd na afloop van de match beschuldigd van hoogverraad.

Voorts het laatste clubnieuws. Nog twee kanshebbers voor de rapidtitel meldt het verslag. De clubcompetitie telt er meer, maar nog geen duidelijke favoriet. Een jeugdige deelnemer zorgt voor klinkende verrassingen en meldt zich bij de top.

Bij de RSB-competitie zijn er voor het achtstal ondanks de eerste nederlaag, nog steeds titelkansen. Die zijn er ook na de eerste en enige winst voor het viertal, maar die zijn nog maar net gestart met de competitie.

Met een beetje nostalgie wordt er teruggeblikt op een voormalig ooit succesvol competitiesysteem. Een systeem met 'spanning in de ranglijst' dat het uiteindelijke verloop van de modernisering. Nostalgie in een bijzondere setting is ook een verhaal over het Openlucht

Schaakfestival op de Goudse Markt.

Vanwege de wk tweekamp ditmaal minder items in de rubriek uit de media.

Het betreft met name de verdwijning van ooit belangrijke schaak items zoals het buitenschaakspel op het Max Euweplein, de schaakvereniging Ontspanning in Ouddorp en het vrouwenschaak. Dan is er ook nog een club waar nooit geschaakt wordt, die blijft voorlopig nog. Daarnaast nog schakende voetballers en een nieuw doel voor de wereldkampioen.

De redactie wenst alle lezers een voor spoedig en gezond 2022. Dat we elkaar hopelijk spoedig weer achter het bord mogen treffen. Tussentijds veel leesplezier met dit nummer, op papier in zwart-wit en via de website in kleur. Het volgende nummer, IJsselschaak 133, zal naar verwachting in april verschijnen. Bijdragen hiervoor zijn als altijd van harte welkom.

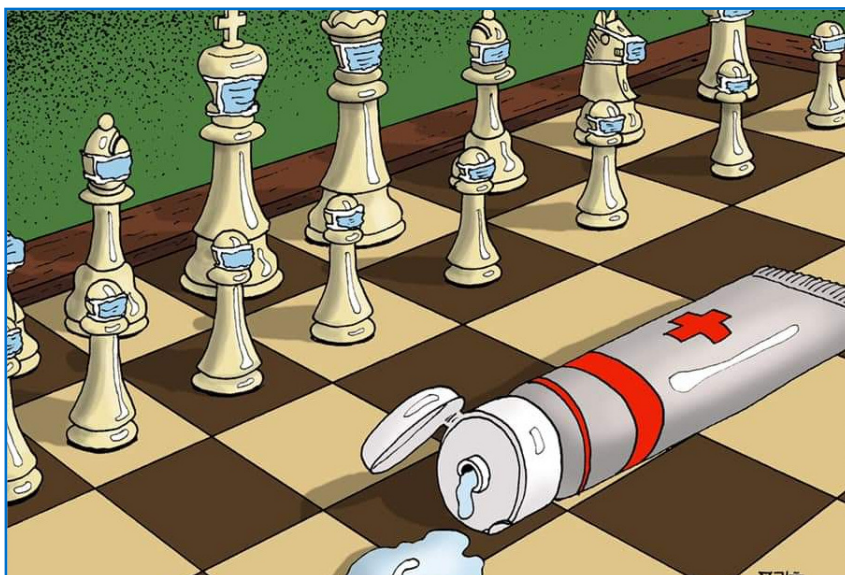
er kan weer worden geschaakt

Eind november moesten de clubavonden vanwege coronamaatregelen opnieuw worden afgelast. Aanvankelijk tot 13 december maar dat werd uiteindelijk 14 januari. Toen werden de maatregelen weer versoepeld en sindsdien is schaken op de clubavond bij De IJssel weer mogelijk. Wel voorlopig met een aantal restricties. Voor de binnensporten waartoe schaken behoort gelden tot nader order navolgende regels:

- Binnen- en buitensportlocaties, alleen wedstrijden en trainingen onderling met teams van eigen club toegestaan.
- 1,5 meter verplicht tijdens wedstrijden tenzij dat door de aard van de sport niet mogelijk is.
- Mondkapjes verplicht op: binnensportlocaties, vanaf 13 jaar, behalve tijdens het sporten.
- Coronatoegangsbewijs verplicht vanaf 18 jaar

- Alleen toegang voor vrijwilligers of personen die beroeps- of bedrijfsmatig werkzaamheden verrichten op de sportlocatie.

Voorts natuurlijk de gebruikelijke aanbevelingen: was vaak je handen, hoest en nies in je elleboog, houd 1,5 meter afstand, schud geen handen, blijf bij klachten thuis en doe direct een test, ook als je gevaccineerd bent en tenten slotte, zorg voor voldoende frisse lucht. (Aad)

(Frits Smid cartoons)

schaakjaar

in vogelvlucht

De belangrijkste schaakgebeurtenis van 2021 was natuurlijk de wk tweekamp. Carlsen versloeg uitdager Jan Nepomniasjtji met 7½-3½ en bleef dus wereldkampioen. Die match, gespeeld in Dubai, kon gelukkig nog

plaatsvinden want opnieuw kon er vanwege coronamaatregelen weinig achter het bord geschaakt worden. Minder (top) toernooien dus en voor de topers weer de nodige online toernooien. Hieronder een overzicht van de be-

langrijkste toernooien, waaronder het eerder afgebroken kandidatentoernooi in Yekaterinaburg, die nog wel achter het bord konden plaatsvinden.

Toernooien	rating gem.	1	2	3	4	5	6
gesloten toernooien							
Yekaterinaburg (8)	2777	Nepo	Vachier-Lagrave	Giri	Caruana	Ding Liren	Grischuk
Stavanger (6)	2760	Carlsen	Firouzja	Rapport	Nepomniachtchi	Karjakin	Tari
Boekarest (10)	2751	Mamedyarov	Aronian	So	Grischuk	Giri	Radjabov
Wijk aan Zee (14)	2725	Foreest	Giri	Esipenko	Caruana	Firouzja	Carlsen
Yasnaya Polyana (10)	2700	Giri	Abdusattorov	Gelfand	Andreikin	Paravyan	Korobov
Praag (8)	2677	Shankland	Duda	Wojtaszek	Thai Dai Van	Abasov	Grandelius
open toernooien							
Riga Grand Swiss (108)		Firouzja	Caruana	Oparin	Yangyi	Keymer	Vachier-Lagrave
Philadelphia World Open		Niemann	Burke	Xiong	Zhou	Hakobyan	Zhang Hong

(Tussen haakjes: aantal deelnemers)

Zeker in de eerste maanden van 2021 waren er vanwege coronamaatregelen nauwelijks tafeltaarnooien. Wel weer online toernooien. Ook daar viel voor de toppers behoorlijk wat te verdienen. Met name betrof dit de Meltwater Champions Chess Tour met vier rapidtoernooien plus een finale tussen de winnaars. Tweemaal ging de eerste plaats naar So, eenmaal winst was er voor Giri en Radjabov. In de finale trok Carlsen echter aan het langste eind. Ook werd er weer gestreden om de World Cup. Die zou aanvankelijk plaatsvinden in Wit-Rusland maar werd vanwege protesten aldaar verplaatst naar Sochi in Rusland. In totaal 206 deelnemers streden in k.o. matches om de eerste twee plaatsen die recht gaven op deelname aan het eerstvolgende kandidatentoernooi. Winnaar Duda uit Polen klopte, na winst in de halve finale tegen Carlsen, in de finale de Rus Karjakin. Bij de vrouwen won Alexandra Kosteniuk uit Rusland in de finale van haar landgenote Alexandra Goryachkina. De Grand Swiss vond ditmaal vanwege coronamaatregelen niet plaats op het eiland Man maar in Riga, de hoofdstad van Letland. De nummers een en twee, Firouzja en Caruana, veroverden daarmee eveneens een plaats in het volgende kandidatentoernooi.

Aan het eind van het jaar won de 17-jarige Nodirbek Abdoesattorov uit Oezbekistan na winst in de tiebreak tegen Nepomniachtchi de wereldtitel rapid-schaak. Aleksandra Kostenjoek uit Rusland legde beslag op de titel bij de vrouwen. Ook bij het wk snelschaak een tiebreak waarin de Fransman Maxime Vachier-Lagrave de Pool Jan-Krzysztof Duda de baas was. Titilverdediger Carlsen eindigde bij het wk rapid op een gedeelde derde plaats en bij het snelschaak als twaalfde. Bij de vrouwen won de 17-jarige Bibisara Assaubayeva uit Kazakstan. Wereldkampioene rapid, Kostenjoek eindigde als tweede. Het EK voor landenteams in Slovenie werd gewonnen door Oekraïne voor Frankrijk en Polen. Bij de vrouwen won Rusland met Georgië en Azerbeidjaan op de tweede en derde plaats. De in Nederland wonende Armeense Elina Danielian won in Iasi (Roemenie) het EK voor vrouwen. De Europacup voor clubteams werd online gespeeld en gewonnen door Schachfreunde Deizisau. De Rus Karjakin is niet meer de jongste grootmeester ooit. In juli werd dit Abhi Mishra uit de USA, 12 jaar 7 maanden en 25 dagen oud. De top tien van de FIDE ratinglijst per 1-1-2022 met tussen haakjes de posities begin 2021: 1. Carlsen 2865 (1), 2. Firouzja 2804 (22) 3. Ding 2799 (3), 4.

Caruana 2792 (2) 5. Nepomniachtchi 2782 (4), 6. Aronian 2772 (6), 7. Giri 2772 (11), 8. So 2772 (9), 9. Mamedyarov 2767 (8) 10. Grischuk 2764 (7). Verdwenen uit de top 10: Vachier-Lagrave (5), Radjabov (10).

In **Nederland** besloot de KNSB aan het begin van het jaar om Schaakmagazine alleen nog digitaal uit te brengen. De KNSB teamcompetitie werd niet uitgespeeld en vervangen door een online kampioenschap dat werd gewonnen door MuConsult Apeldoorn. Ook de bekercompetitie ging online en werd gewonnen door het Zwarte Paard uit Goirle. Hotels.nl werd kampioen Bedrijvenschaak.

Persoonlijke successen waren er voor Giri. Naast een goede klassering in het kandidatentoernooi winnaar van de Tolstoy cup en één van de vier online toernooien om de Meltwater Champions Chess Tour. Het belangrijkste toernooi van Nederland, TaTaSteel in Wijk aan Zee kon in afgeslankte vorm nog live gespeeld worden. Na een gedeelde eerste plaats door Giri en Van Foreest (Jorden) trok de laatste bij snelschaakbeslissingswedstrijden aan het langste eind. Jorden van Foreest werd voorts nog winnaar van het Sigeman-toernooi in Kopenhagen. Max Warmerdam won in Portugal het Guimaraes Open.

Geen succes voor Nederlanders bij de strijd om de World Cup. De direct geplaatste Nederlandse deelnemers (Giri, Van Foreest, Bok en Peng) werden al vroegtijdig uitgeschakeld.

In het NK nieuwe stijl (voorrunde plus finale met vier deelnemers) trok Max Warmerdam aan het langste eind. Hij won al eerder het nationale internetkampioenschap. Bij de vrouwen was het podium voor Anne Haast, Zhaoqin Peng en Eline Roebersen. Kampioene internetschaak werd Katharine Ricken. Het kampioenschap voor de A-jeugd ging online en werd gewonnen door Jonas Holwerda uit Groningen.

Bij het EK voor landenteams in Slovenië was er met een 8e (vrouwen) en 9e plaats (mannen) geen hoofdrol voor Nederland.

De film Queens Gambit droeg in bijzondere mate bij tot promotie van de schaaksport. Het was jammer dat er vanwege de coronamaatregelen maar weinig profijt van kon worden getrokken. Met Max Warmerdam en Robby Kevlishulli kreeg Nederland er weer twee grootmeesters bij en telt Nederland nu veertig grootmeesters waaronder drie vrouwen.

De top tien van de KNSB ratinglijst per december 2021 (Nederlandse nationaliteit) met tussen haakjes de posities per 1-11-2020: 1. Giri 2771 (1), 2. Van

Foreest, Jorden 2701 (2), 3. L'Ami 2618 (4), 4. Warmerdam 2615 (23), 5. Van Wely 2605 (6), 6. Van den Doel 2593 (9), 7. Sokolov 2589 (10), 8. Pruijsers (12) 2568 9. Tiviakov 2562 (8), 10. Smeets 2559 (11) Verdwenen uit de top 10: Van Kampen (3), Bok (5), Stellwagen (7). In de top 100 van de FIDE ranglijst waren Giri (7) en Jorden van Foreest (34) eind 2021 de enige Nederlanders.

Vanwege de coronamaatregelen bij de RSB nauwelijks activiteiten. De team- en bekercompetitie 2020/21 ging niet van start. Dat was wel het geval met de competitie 2021/22 maar na twee speelronden kwam daaraan voorlopig (?) een einde. Er waren ook dit jaar geen persoonlijke kampioenschappen. De RSB jeugd zegevierde eind oktober in het Hutton toernooi, het jaarlijkse toernooi tussen teams van de regionale bonden voor viertallen per leeftijdscategorie. Het team van Krimpen a/d IJssel werd nationaal kampioen bij de C-jeugd.

In plaats van de Groene Hart Cup kwam er een Zuid-Holland Jeugdcup online met de KlimOp teams als winnaar bij de A en B jeugd.

Het ledental bedroeg per 1 augustus 2021 977 seniorleden en 461 jeugdleiden. Een totaal aantal hoofdleden van

1438. Dat waren 156 minder dan vorig seizoen waarvan 108 bij de jeugd.

Het toernooi om de Zilveren Dame was het enige toernooi bij **De IJssel** dat nog op de laatste clubavonden van het seizoen 2020/21 kon plaatsvinden. Henk-Jan Evengroen won voor de achtste maal en evenaarde daarmee het record van zijn vader.

Het seizoen 2021/22 startte niet meer in De Zespunt. De sterk gestegen kosten noopten tot een nieuw onderkomen en leidde tot een terugkeer naar het IJssclubgebouw.

Het nieuwe seizoen ging nog wel van start, maar daaraan kwam eind november vanwege coronamaatregelen opnieuw een einde. De enige toernooiwinnaar was Pim te Lintelo bij het snelschaak bij de seizoenstart.

Van enkele gerenommeerde leden moest afscheid worden genomen. Bestuurslid Rien Duine, al vele jaren lid, vertrok naar Epe, erelid Gerard van der Wouden hield het schaken voor gezien en ook penningmeester Casper de Pijper beëindigde zijn lidmaatschap. In persoon van Hans Verduijn kwam er een nieuwe penningmeester en Frank Visser werd de nieuwe extern wedstrijdleider. Triest was het overlijden van oud-lid Hans Lodeweges op 14 mei. (Aad)

DOUBLE COAT

Dubbel UV

DOUBLE COAT DUBBEL UV

geeft meer glans, meer bescherming en een hoger rendement. Gebruik Double Coat Dubbel UV wanneer hout een vernis met hoge glans en duurzame bescherming vraagt. De uitstekende applicatie eigenschappen van Double Coat Dubbel UV leiden direct tot een professioneel resultaat.

Voor meer informatie zie: www.doublecoat.nl.

de ijssel aan topborden afgetroefd door maassluis

Op 22 november vorig jaar speelde De IJssel in Moordrecht voor de RSB achttallencompetitie tegen Maassluis. Het was de eerste confrontatie tussen beide verenigingen die plaatsvond in Moordrecht. De vier eerdere ontmoetingen werden steeds in Maassluis gespeeld. De allereerste tussen de beide eerste teams op 16 maart 1998 (zie kader). Daarna, ook in Maassluis, was De IJssel 2 driemaal de tegenstander van Maassluis 1. Tweemaal won De IJssel, eenmaal Maassluis en eenmaal werden de punten gedeeld. Ook ditmaal was Maassluis met een gemiddelde rating van bijna 1800, ruim honderd meer dan De IJssel, favoriet in de derde RSB-wedstrijd. In de

tweede ronde hadden zij echter onverwacht het onderspit gedolven tegen Erasmus 3, dus wellicht waren er wel mogelijkheden. Bijna moest er al met een 0-1 achterstand worden gestart vanwege een late afmelding van Arie Macdaniël waarvoor geen vervanger was gevonden. Gelukkig meldde Neal Twigt zich onverwacht en hij kon gelijk aan bord 5 aan de slag. De favorietenrol van de tegenstanders manifesteerde zich al snel. Vrijwel op geen enkel bord was er in de beginfase enig voordeel zichtbaar, gelijkopgaande partijen met nauwelijks aanvallende kansen. Bij Frans en Crelis werd wederzijds voorzichtig gemanoeuvreerd en het was dan ook

niet verwonderlijk dat hier de eerste remises werden aangetekend. Dat was ook het resultaat bij Menno, die achteraf vond dat hij toch meer kansen had dan hij dacht te hebben.

Te snel remise?

Alleen aan bord 7, bij Sjaak, zag het er toen positief uit. Aan de eerste borden kreeg Maassluis de overhand. Als eerste sneuvelde Frank (V). Zijn dame kwam in het nauw en de ruil voor toren en loper was nadelig zeker omdat ook zijn stelling onder druk bleef. Dat leidde tot de eerste nul. Op de website van Maassluis meldde zijn tegenstan-

der: *'Hij speelde de opening onnauwkeurig zodat ik snel iets beter stond. Om een koningsaanval te pareren gaf hij zijn dame voor T+L. Maar tegenspel kreeg hij niet meer. Toen er nog een stuk verloren ging gaf hij op.'* Al snel gevolgd door een tweede bij zijn buurman Frank (vdP). Een stevige koningsaanval werd met een mooie winnende

combinatie afgerond. Reactie uit Maassluis: *'Kouwenhoven speelde een partij uit één stuk, zijn tegenstander kreeg totaal geen tegenspel. Wit's g-pion rukte op, torens op g en h lijn, kortom de zwarte koning had geen schijn van kans.'*

Franken kansloos.

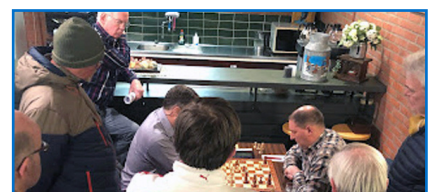
Jan was al maar zoekende naar een goed plan, maar had dat nog steeds niet gevonden. Inmiddels was ook Neal gesneuveld. Zoekend naar aanvallende kansen was hij daarbij een pion achter gekomen en daar kwam nog een stuk bij toen hij mistastte bij een stukkenruil. Nog weinig geschaakt dit seizoen en dat speelde natuurlijk mee. De enige waarbij het goed ging was Sjaak. Aan weerszijden van het

bord rukten de pionnen op. Een er van, bij Sjaak, kon dankzij een slimme manoeuvre promoveren en daarna was de buit snel binnen. Maassluis meldde: *'Dirk Brijs peuzelde zwarts h-pion op om zelf een vrijpion op de h-lijn te creëren, maar wachtte iets te lang hiermee. Zwart kon zelf een vrijpion op laten rukken naar d2, en deze kon promoveren zodat Dirk de koning om moest leggen.'*

Resteerde nog de strijd aan bord 1 waar Jan steeds weer stuitte op vindingrijke tegenstand. Ook een pionoffer bood geen soelaas. Het ging van kwaad naar erger, er sneuvelde nog twee pionnen en uiteindelijk was ook de bedenktijd op. (Aad, foto's website Maassluis)

Enige winst.

Jan in het nauw.

<i>De IJssel 1</i>	1696	-	<i>Maassluis 1</i>	1799	2½	-	5½
1 Jan Evengroen	2072	-	Marcel Bergen	1852	0	-	1
2 Frank Visser	1837	-	Martin vd Hidde	1970	0	-	1
3 Frank vd Pavoordt	1791	-	Arjen Kouwenhoven	1988	0	-	1
4 Crelis Molenaar	1690	-	Jos Kruidenier	1888	½	-	½
5 Neal Twigt	1656	-	Michael Kroes	1845	0	-	1
6 Menno van Dijk	1548	-	Gert Dijkstra	1722	½	-	½
7 Sjaak in 't Veld	1523	-	Dirk Brijs	1677	1	-	0
8 Frans Dubois	1452	-	Paul Blok	1447	½	-	½

stand klasse 2A na de derde ronde

	rating	mp	bp	1	2	3	4	5	6
1. Erasmus 3	1679	6	19	x	-	5½	6½	7	-
2. De IJssel 1	1688	4	15½	-	x	2½	-	5½	7½
3. Maassluis 1	1799	4	14	2½	5½	x	-	-	6
4. Overschie 2	1456	3	10½	1	-	-	x	4	5½
5. Barend/IJsselmonde 2	1599	1	8	1½	2½	-	4	x	-
6. Moerkapelle 2	1388	0	5	-	½	2	2½	-	x

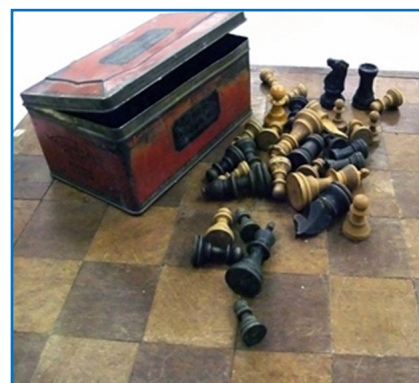
**het allereerste treffen tussen maassluis en de ijssel
op 16 maart 1988:**

Maassluis 1	-	De IJssel 1	3	-	5
Joop Kolenbrander	-	Frank vd Pavoordt	1	-	0
Martinn vd Hidde	-	Gerard vd Wouden	½	-	½
Gert Dijkstra	-	Ronald Mandersloot	1	-	0
Peter de Bloeme	-	Frank Visser	0	-	1
Daan Kouwenhoven	-	Mick vd Berg	0	-	1
Gerlof Puppels	-	Leen Boonstra	½	-	½
Wim de Jong	-	Aad vd Berg	0	-	1
Marc Janssen	-	Jacco Heek	0	-	1

met een vleugje nostalgie...

Ik heb niet zo'n uitgebreid schaakarchief als mijn broer maar zo nu en dan kom ik ook in mijn verzameling wel eens wat tegen dat uitstekend gebruikt kan worden in deze rubriek. Ditmaal is het een A4-tje van 2 kantjes met de beschrijving van een competitie-systeem inclusief regelgeving. Het stuk is ongedateerd en qua kwaliteit duidelijk van een fiks aantal jaren terug. En dat is het ook in mijn herinnering. Misschien zelfs wel de jaren zeventig/tachtig. Het stuk is getiteld 'BEPALINGEN voor de ONDERLINGE WINTERCOMPETITIE' en omdat in de regelgeving ergens gesproken wordt over een Messemakerteam is het vast een epistel dat via schaakclub Messemaker tot ons is gekomen. Als mijn geheugen me niet in de steek laat was

het de basis voor het competitie-systeem bij De IJssel dat jarenlang naar grote tevredenheid werd gebruikt. Zeker in de jaren dat computers niet ruim voorhanden waren om complexere indelingen te doen was het een eenvoudig systeem voor de wedstrijdleider om te hanteren. In het systeem, dat volgens mij geen speciale naam heeft, wordt een ranglijst gehanteerd die gebaseerd is op sterkte. Daarmee wordt een indeling gemaakt in groepen van 6 spelers en in die groepen wordt volgens een vast speelschema een halve competitie gespeeld (5 speelrondes dus). De dan ontstane ranglijst is dan weer basis is voor een hernieuwde indeling in groepen, die dan weer een halve competitie tegen elkaar spelen etc. Winst

levert 5, remise 3 en verlies 1 punt op en verder zijn er (bonus)punten bij iedere (her)indeling van de ranglijst en afhankelijk van de sterkte van de groep waar men in deelneemt. En natuurlijk zijn er nog speciale punten en regels voor afwezigheid en wat regelgeving voor de 'puntjes op de i'. Maar

in principe dus een simpel systeem. Bij De IJssel werd het systeem jarenlang gehanteerd voor de onderlinge competitie en omdat het ook voor de deelnemers gemakkelijk te doorgronden was, was het bij veel spelers populair. Vooral omdat het zorgde voor spanning, niet alleen aan de top van de ranglijst maar ook op andere plekken van de ranglijst. Bij goede prestaties kon men immers promoveren naar een 'hogere' of degraderen naar een 'lagere' groep. Bovendien was een vast speelschema voor veel spelers prettig omdat vooraf duidelijk was tegen wie gespeeld moest worden al

was afwezigheid daarvan dan vaak wel weer lastig op te lossen. Dat gold met name bij RSB-wedstrijden als veel spelers afwezig zijn. Op die data konden dan ook niet via het speelschema competitiewedstrijden gepland worden en moesten er andere oplossingen gezocht worden.

Het systeem hield het veel jaren vol bij De IJssel maar met de opmars van computers verschenen er systemen die bij de indeling van de wedstrijden en de waardering van de uitslagen rekening hielden met de sterkte van de tegenstander. Ook de hanteerbaarheid van het systeem bij afwezigheid van

spelers was dan beter. En daarmee kwamen er stemmen die pleitten voor modernisering van het systeem. En dus stond het meermaals op de agenda van de jaarvergaderingen. Lange tijd wonnen de liefhebbers 'spanning op de ranglijst' het pleidooi maar in seizoen 2005/2006 werd er toch gekozen voor modernisering. Pim te Lintelo programmeerde een schil rond het Keizersysteem en realiseerde daarmee een aantal extra voordelen waarna het systeem het toch nog verloor van de modernisering. Maar het verdient zeker een plek in deze rubriek. (Mick)

wim mulder en frank van de pavoordt kandidaten rapidschaakkampioenschap

Net als in de eerste ronde ook in de tweede ronde twee groepen nu ingedeeld op basis van de ranglijst na de eerste ronde.

In groep A streden Wim Mulder en Frank van de Pavoordt ook ditmaal om de eerste plaats. Frank trok aan het langste eind met een honderd procent score, vijf zeges, en

won dus ook van concurrent Wim Mulder.

Hij voert nu met zo mogelijk nog een ronde te gaan de ranglijst aan voor Mulder en Frank Visser die zijn beide partijen tegen de koplopers verloor. Aad van der Meer, gepromoveerd uit groep B, was goed op dreef en handhaafde zich in de eerste groep. Dat

was niet het geval voor Sjaak in 't Veld en Aad van den Berg. Op plaats vijf nu verrassend jeugdspeler Nick McPherson met wederom een prima score en op plaats zes Teus Boere, voor de tweede maal nummer drie in groep B.

De onderlinge resultaten in de tweede ronde:

groep A	1	2	3	4	5	6	tot
Frank vd Pavoordt	x	1	1	1	1	1	5
Wim Mulder	0	x	1	1	1	1	4
Frank Visser	0	0	x	1	1	1	3
Aad vd Meer	0	0	0	x	1	1	2
Sjaak in 't Veld	0	0	0	0	x	1	1
Aad vd Berg	0	0	0	0	1	x	0
groep B	1	2	3	4	5	6	tot
Leen Boonstra	x	0	1	1	½	1	3½
Nick Mc Pherson	1	x	a	1	a	1	3
Teus Boere	0	gt	x	½	1	1	2½
Peter de Jong	0	0	½	x	1	1	2½
Elena Gallo	½	gt	0	0	x	1	1½
Max Formenti	0	0	0	0	0	x	0

Op basis van de puntentelling leidde dit tot de volgende stand:

deelnemers met		bonus	score		totaal
groepsindeling ronde 2		pnt	ronde 1	ronde 2	score
1	Frank vd Pavoordt (A)	8+8	21	25	62
2	Wim Mulder (A)	8+8	23	21	60
3	Frank Visser (A)	8+8	17	17	50
4	Aad vd Meer ((A)	6+8	21	13	48
5	Nick Mc Pherson (B)	6+6	16	19	47
6	Teus Boere (B)	6+6	15	16	43
7	Leen Boonstra (B)	8+6	9	19	42
8	Aad vd Berg (A)	6+8	22	5	41
9	Elena Gallo (B)	6+6	13	12	37
10	Sjaak in 't Veld (A)	8+8	11	9	36
11	Peter de Jong (B)	6+6	9	15	36
12	Crelis Molenaar (-)	8+6	9	10	33
13	Hans Verduijn (-)	6+6	10	10	32
14	Peter Koolmees (-)	6+6	10	10	32
15	Max Formenti (B)	6+6	8	5	25

puntentelling

Per partij per ronde respectievelijk 5, 3 of 1 punt bij winst, remise of verlies en 2 punten bij gemelde afwezigheid. Bonuspunten per speelronde 8, 6 of 4 punten voor respectievelijk A-, B-, en C-groep. Afwezigen krijgen de bonuspunten van de groep waarin zij oorspronkelijk zouden zijn uitgekomen.

Eenmalig worden per groep 8 (A), 4 (B) en 2 (C) startpunten toegekend. Na de tweede ronde worden deze startpunten weer in mindering gebracht. (Aad)

viertal start met winst

Met twee invallers, die wellicht nog vaste krachten kunnen worden, ging het viertal op 15/11 voor de eerste competitiewedstrijd op pad naar Schiedam. Ter plaatse bleek dat als de tegenstand net zo lastig zou zijn als het vinden van een parkeerplek, het een erg lastige avond zou worden. Aan het eerste bord Sjaak in plaats van een niet beschikbare Neal Twigt. Het eerste deel van de partij ging vrij gelijk op, een pionnetje achter mocht niet deren. Na wat ruilwerk wat uitmond in elk dame plus toren en veel pionnen keerden de kansen toen hij na dameruïl een voordelig eindspel overhield.

Aan bord twee, Aad, een vertrouwd viertal gezicht. Een degelijke partij waarbij beiden voorzichtig aftastend speelden en wederzijds geen kansen weggaven, met uiteindelijk remise als eindresultaat. Voor de teamwinst bij een viertal moesten er minimaal $2\frac{1}{2}$ punten worden gescoord. Met een tussenstand van $1\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ nog minimaal één punt dus. Daarvoor moest Frans aan bord 3 ten aanval. Dat liep in eerste instantie prima totdat er door een misrekening zomaar twee pionnen sneuvelen. In plaats van aanvallend spel moest er nu verdedigd worden, iets wat hem duidelijk beter ligt. Toen zijn tegenstan-

der een kleine misrekening maakte in zijn koningsaanval werd dat feilloos afgestraft en kon de winst alsnog binnengehaald worden, $2\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$. Ondertussen worstelde Hans Verduijn, invaller voor Peter Morgenrood, aan het laatste bord om overeind te blijven. Dat lukte niet, zijn tegenstander, RSB erelid en oud-voorzitter Frans Maas, slaagde er in om ondanks nog maar twee minuten op zijn klok de gedegen stelling van Hans op te rollen. Eind uitslag $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$, een mooie eerste winst. (*Frans/Aad, foto's website HZP/schiedam*)

<i>HZP Schiedam V1</i>		1476	-	<i>De IJssel V1</i>	1343	$1\frac{1}{2}$	-	$2\frac{1}{2}$
1	Gerard Turkenburg	1571	-	Sjaak in 't Veld	1523	0	-	1
2	Marco Zwanenburg	1433	-	Aad vd Meer	1200*	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$
3	Dick Vons	1480	-	Frans Dubois	1452	0	-	1
4	Frans Maas	1451	-	Hans Verduijn	1200	1	-	0

(* Fout RSB, moet volgens de ratinglijst 1430 zijn.)

overige uitslagen klasse V2A

Spijkenisse V2	-	Charlois Europoort V2*	1	-	3
RSR Ivoren Toren V2	-	WSV Internos V2	$2\frac{1}{2}$	-	$1\frac{1}{2}$

* Aan bord 1 competitieleider André van der Graaf, rating 1830 (!), Die zou je daar toch niet verwachten.

Frans Maas-Hans Verduijn

Sjaak in 't Veld - Gerard Turkenburg

weinig wijzigingen na twee ronden clubcompetitie

Het clubcompetitieoverzicht in IJsselschaak 131 meldde de gang van zaken in de eerste acht ronden. Twee ronden daarna moest de competitie worden onderbroken vanwege de coronamaatregelen. Die twee ronden hadden maar beperkte wijzigingen tot gevolg. Het on-

derlinge puntenverschil tussen de vier titelkandidaten werd wat kleiner. Van puntenverlies door koploper Frank van de Pavoordt werd niet optimaal geprofiteerd. Opvallende ranglijstwinst was er voor Nick McPherson. Hij verraste Crelis Molenaar die niet goed oplette (zie partij). Neal Twigt meldde zich

voor het eerst bij de deelnemers en dat was ook het geval voor aspirant lid Marnix Kasbergen. Winnaars tweede periodetitel: Wim Mulder (A), Nicki McPerson (B) en Frans Dubois (C).

Hieronder de actuele stand met de onderlinge resultaten in deze laatste twee ronden.

	gr	resultaten ronde 9 en 10	na	gd	avc	club rating	waarde cijfer	score
1 Frank vd Pavoordt (FP)	AA	LB½, WM0				1683	65	436
2 Frank Visser (FV)	AA	AB1	1x			1700	67	407
3 Wim Mulder (WM)	AA	FP1	1x			1660	63	401
4 Crelis Molenaar (CM)	AA	NM0, AB1				1578	57	377
5 Nick McPherson (NM)	CB	CM1, TB1				1507	51	360
6 Aad vd Berg (AB)	BA	FV0, CM0				1456	48	325
7 Leen Boonstra (LB)	BB	FP½	1x			1525	53	312
8 Neal Twigt (NT)	B	SV1		1x		1553	55	297
9 Teus Boere (TB)	B	PJ1, NM0, EG1				1395	44	293
10 Arie Macdaniël (AM)	-			2x		1567	56	273
11 Hans Verduijn (HV)	CB	AM1			1x	1327	40	265
12 Sjaak in 't Veld (SV)	BB	NT0			1x	1408	45	250
13 Frans Dubois (FD)	CC		1x		1x	1295	39	234
14 Peter Morgenrood (PM)	BB		2x			1321	40	217
15 Aad vd Meer (AvM)	CC	HV0			1x	1309	39	203
16 Peter de Jong (PJ)	CC	TB0	1x			1191	34	185
17 Max Formenti (MF)	CC	MK1	1x			1025	27	172
18 Marnix Kasbergen (MK)	C	PK½, MF0				1062	28	140
19 Elena Gallo (EG)	CC	TB0	1x			932	24	138
20 Peter Koolmees (PK)	CC	MK½	1x			1050	28	129

gr=groepsindeling 1e en 2e periode, na=niet aanwezig, gd=geen deelnemer, avc=afwezig voor club.

Crelis Molenaar – Nick McPherson

Clubcompetitie De IJssel, 15.11.2021

1.d4 Pf6 2.Pf3 d5 3.e3 Lf5 4.Ph4 Lg6 5.Pc3 c5 6.b3 e6 7.Pxg6 hxg6 8.Ld3 Dc7 9.h3 cxd4 10.Pb5

10...De5? Geen goede zet. Het beste was 10...Db6. Want nu is wit na 11.f4 in het voordeel: 11...Dh5 12.Pc7+ of 12.Dxh5 gxh5 13.Pc7+ met kwaliteit winst. Zwart speelt echter 11...Lb4+? Nu kan wit met 12.c3 Lxc3+ 13.Pxc3 Dc7 een stuk winnen. Maar wit profiteert niet, Hij speelt 12.Kf1?. Ook dat kon nog maar dan had hij na 12...Dh5 wel 13.g4 moeten spelen met na 13...Dxg4 14.Pc7+. Fout gaat het vervolgens met 13.Le2? Dh4 14.Pc7+?? [14.Lf3] 14...Kd8 15.Pxa8? Nu is mat niet meer te voorkomen. 15...Pe4 16.Kg1 Df2+ 17.Kh2 Rxh3+ (0-1).

uit de media extra: de wk tweekamp

Lang niet in alle landelijke dagbladen was er aandacht voor de wk tweekamp. In het AD bijvoorbeeld bleef het beperkt tot twee korte berichtjes. Voor zowel de start als het slot was geen enkele aandacht. Wel reacties/commentaar op Nederlandse internet sites. Elke partij werd op Schaaksite.nl van commentaar voorzien. Ook het Belgische Sporza.be volgde de tweekamp op de voet.

Hieronder in chronologische volgorde commentaar via Nederlandstalige media vooraf en tijdens de tweekamp.

Plaats van handeling van de WK-tweekamp tussen titelhouder Magnus Carlsen uit Noorwegen en uitdager Ian Nepomniatchi uit Rusland is Dubai, hoofdstad van de Verenigde Arabische Staten. Het prijzenfonds bedraagt 2 miljoen euro waarvan de winnaar 60% ontvangt. De tweekamp gaat over 14 partijen en mocht het gelijk eindigen dan zal een tiebreak met verkorte bedenktijden toch een doorslag forceren. De slotdag is op 16 december gepland maar ieder wereldkampioen-

schap leeft langer voort dan hij duurt. Het hangt van de bijkomende spanningsvelden af hoe lang. Onlangs kreeg ik een placemat opgestuurd uit koffiebar Circolo D'Amis in Sinio Piemonte, een plaatsje van zo'n 600 inwoners. Het was de vakantiebestemming van redacteur Arnold Braaksma (die vaak onze diagrammen maakt). Mooi in het midden van de placemat zien we getekend Bobby Fischer en Boris Spassky met de titel El Match del Siglo. Die tweekamp werd gehouden op IJsland in 1972. We hebben het dan over 50 jaar geleden.

Nu al wordt de match in Dubai een lang leven toebedacht. Carlsen is de alleenheerser sinds 2013, hij heeft het record Elo-rating gebroken (dat was in handen van Kasparov met 2851 in 1999 en Carlsen ging daar ver overheen met 2882 in 2014) en hij wint bijna alles waaraan hij deelneemt. Hij wil het record historisch lang behouden en dan moet hij er nog vele jaren aan vastplakken want Kasparov was de beste gedurende 20 aaneengesloten jaren (1985-2005) en Emanuel

Lasker heeft het record met 27 jaren (1894-1921), ook al waren dat heel andere tijden maar een record is een record. Uitdager Ian Nepomniatchi begint als underdog maar zijn voorbereiding moet gevreesd worden, de laatste maanden was het stil rond zijn persoon en in schaakland Rusland wil men maar wat graag de titel weer terug hebben. Ian krijgt alle hulp van Russische topspelers en kan gebruik maken van meerdere computerprogramma's. De sterkste schaakprogramma's zijn een vast onderdeel van het secondanten-team van iedere topspeler; zo kunnen de randen van gecalculeerde risico's worden opgezocht. We zullen zien, het belooft spannend te worden. (Hans Böhm, Telegraaf 27/11)

De vraag wie favoriet is in de WK-match tussen Magnus Carlsen en Jan Nepomniasjtsji, hoeft niet gesteld te worden. De vraag is steeds 'heeft

**J. BOS EN ZN
MOORDRECHT**

grond- weg- en waterbouw zand grint grond en wegenbouwmaterialen transport en overslag

Nepo een kans?' en het antwoord is bijna altijd dat hij zeker een kans heeft, als dit en als dat, maar Magnus is Magnus.

Carlsen is wereldkampioen sinds 2013. Hij heeft al vier WK-matches gewonnen. Twee keer tegen Anand met stevige cijfers, maar later tegen Fabiano Caruana en Sergej Karjakin was het kantje boord en won hij pas in de snelschaaktiebreak. Op de ratinglijst staat hij ver voor op de anderen. De nummers twee wisselen – nu is het de jonge Iraanse Fransman Alireza Firouzja – maar nummer een is al tien jaar dezelfde.

Jan Nepomniasjtsji kwam in 1990 – hetzelfde geboortjaar als Carlsen – ter wereld in Brjansk, niet ver van Moskou. In 2000 won hij het Europees kampioenschap voor schakertjes U-10 (niet ouder dan tien) en in 2002 won hij het wereldkampioenschap U-12, doordat zijn tiebreakscore beter was dan die van een Noorse jongen, een zekere Magnus Carlsen.

De twee spelletjesfanaten speelden ook biljart samen en de twaalfjarige Magnus zei dat Jan vals speelde als hij ging verliezen. Ze schaakten toen misschien even goed, maar in hun onderlinge partijen won Nepo in die tijd twee keer en Carlsen nooit.

Vervolgens stakte de loopbaan van Nepo enigszins. De Russische schaakjournalist Mark Gloegovski schreef dat Nepo's ratingcurve in die periode minder leek op het traject van een raket dan op het electrocardiogram van zijn bezorgde supporters. Toen ze volwassen waren won Nepo nog twee keer van Carlsen en pas in 2019 kon Carlsen voor het eerst Nepo in een klasieke partij verslaan.

Er wordt gezegd dat Nepo in de komende match alleen een kans heeft als hij het wilde spel waarin hij uitblinkt aan Carlsen op kan dringen. Kan zijn, maar ik denk ook dat hij alleen een kans heeft als hij in het kalme en diepzinnige spel waarin Carlsen uitblinkt, tegen hem op kan. (Hans Ree, NRC 26/11)

Acht jaar lang is de wereldtitel schaken al in handen van Magnus Carlsen. Om die periode met nog eens twee jaar te verlengen, moet de Noor de komende weken op het WK afrekenen met zijn uitdager Jan Nepomniasjtsji.

"Het wordt steeds iets makkelijker", zegt Carlsen over zijn vijfde WK. "Ik ben nu minder zenuwachtig dan vroeger door alle ervaring."

Die zenuwen zijn er wel bij zijn tegenstander. "Eigenlijk is het bij ieder groot toernooi hetzelfde: tot de eerste zet

ben ik zenuwachtig en is het spannend, maar als het schaken begint, wordt het makkelijker. Ik ben dankbaar voor iedereen die me succes wenst, maar eigenlijk ben ik niet zenuwachtiger dan bij andere toernooien", relateert Nepomniasjtsji.

De erelijst van de 31-jarige Rus is minder lang dan die van Carlsen, maar ook Nepomniasjtsji heeft al de nodige titels veroverd. Hij werd twee keer Russisch kampioen, won in 2010 het Europees kampioenschap en pakte de eerste prijs in elite-tienkampen in Moskou en Dortmund.

Naast zijn passie voor schaken, houdt Nepomniasjtsji ook van voetbal en gamen. Zijn schaakcarrière dreigde even in het slop te raken, omdat hij zich helemaal verloor in het computerspel Dota2.

De liefde voor de schaaksport bleek echter sterker en dit jaar won hij het kandidatentoernooi, waar de Nederlander Anish Giri derde werd. Daardoor is de Rus de komende weken in Dubai de uitdager is van Carlsen.

"Dat is de beste voorbereiding die je je kunt wensen", aldus titelhouder Carlsen, die al sinds zijn dertiende grootmeester is. "Uiteindelijk komt het erop neer wat je op het bord laat zien." (NOS Sport 25/11)

Carlsen, wereldkampioen sinds 2013 en nummer één van de wereld, is de favoriet. De dertigjarige Noor, ook de beste van de wereld in de snellere varianten van het schaken (rapid en blitz), is al aan zijn vijfde WK-tweekamp bezig. In 2013 onttroonde hij in Chennai de Indiër Viswanathan Anand. Een jaar later versloeg Carlsen Anand opnieuw in een tweekamp. De WK-matches daarna – tegen de Rus Sergej Karjakin (2016) en de Amerikaan Fabiano Caruana (2018) – besliste hij in de tiebreak.

Gelet op het ratingverschil tussen de twee spelers – Carlsen heeft een live rating van 2853 tegenover 2785 voor Nepomniasjtsji (vijfde op de wereldranglijst) – maakt de laatste weinig kans. Volgens vijfvoudig wereldkampioen Anand kan Nepomniasjtsji (31) het Carlsen moeilijk maken in tactisch gecompliceerde stellingen. „Natuurlijk is Magnus [Carlsen] de grote favoriet. Maar Jan [Nepomniasjtsji] heeft zeker kansen”, voorspelde Anand op chess.com. Het wordt sowieso geen makkelijke tweekamp voor de wereldkampioen, denkt Anand. „Het is al zijn vijfde WK-match, dus ik denk niet dat het vuur nog zo hard brandt van binnen.”

Een andere voormalig wereldkampioen, de Rus Vladimir Kramnik, wees op dezelfde schaaksite op het belang van de eerste drie tot vier partijen voor de uitdager – het is de eerste WK-tweekamp die Nepomniasjtsji speelt.

„Het is belangrijk dat je het gevoel krijgt dat je in de match zit en net zo'n waardevolle speler bent als de wereldkampioen”, zei Kramnik, die in 2000 een eind maakte aan de hegemonie van zijn virtueuze landgenoot Garry Kasparov.

Ook de beste vrouwelijk schaker ooit, Judit Polgar, ziet Carlsen als de favoriet. Maar de Hongaarse grootmeester, die in 2003 doordrong tot de toptien van de wereld bij de mannen en deze tweekamp commentator is voor de website chess24, ziet een verschil met de vorige WK-matches. „Nepo [Nepomniasjtsji] is een speler die gelooft dat hij de match kan winnen”, zei Polgar tegen The Times of India. „Ik had niet het gevoel dat Sergej Karjakin echt geloofde dat hij wereldkampioen kon worden door Carlsen te verslaan. Met Caruana was ik daar ook niet zeker van. Maar Nepo heeft een lichaamstaal die uitdrukt: 'Ik ga winnen.'” (Hans Ree, NRC 28/11)

De opening gaf de importantie en internationale interesse goed weer. Op het imposante hightech terrein van Dubai World Expo, waar landen en bedrijven zich kunnen profileren tot 31 maart 2022, liet Arkady Dvorkovich, voorzitter FIDE, weten dat zowel in Rusland, Noorwegen als de VS deze match live wordt uitgezonden door grote tv-zenders. In alle landen is de match via internet te volgen met eigen commentaar. De kleurverdeling voor de eerste partij, altijd een feestelijk moment, ging dit keer met het doorprikken van grote ballonnen. Carlsen prikte als eerste en een zwarte confettiregen daalde over hem neer. Bij de persconferentie zaten de spelers gebroederlijk naast elkaar en hadden het uitstekend naar de zin. Dat is wel eens anders geweest bij WK's. Nepomniatchi: "Ik heb er zin in. Hiervoor heb ik me door die hele lange cyclus gewerkt dus ik kan niet wachten tot het begint." Carlsen: "Ik zal me beter voelen als we eenmaal zijn begonnen." Enige kleine irritatie was waarneembaar toen Viswanathan Anand werd geciteerd (op wie Carlsen de titel veroverde in 2013) die vermoedde dat het heilige vuur bij Carlsen in zijn vijfde WK minder fel zal branden. "Zo'n opmerking doet wel wat in mij ontbranden. Bedankt." (Hans Böhm, Telegraaf 27/11)

Het is geen verrassing dat de **eerste drie partijen** in de tweekamp om de wereldtitel schaken in Dubai tussen de Noorse wereldkampioen Magnus Carlsen en zijn Russische uitdager Ian Nepomniasjtsji is begonnen met drie remises. Maar het ongeduld bij de toeschouwers neemt toe. Na een reeks van 17 remises is het hoog tijd dat in een WK-match weer eens een klassiek duel wordt gewonnen.

De laatste winstpartij was te zien op 24 november 2016, toen Carlsen in New York bij een 5-4 achterstand tegen de Rus Sergey Karjakin de stand in evenwicht bracht. Hij behield zijn wereldtitel door een paar dagen later een tiebreak met rapidpartijen overtuigend te winnen. Twee jaar later won Carlsen in Londen opnieuw de tiebreak, nadat twaalf klassieke partijen tegen zijn Amerikaanse uitdager Fabiano Caruana onbeslist waren geëindigd.

De komst van steeds sterkere computerprogramma's, die dieper kunnen rekenen dan de menselijke topschakers, heeft de kans op remises in een WK-match vergroot. Met digitale hulp stellen de teams van beide spelers een op de tegenstander afgestemd openingenrepertoire samen, waarin ze amper kunnen worden verrast. Het gevolg is dat in de meeste partijen na de openingsfase een stelling ontstaat waarin de kans op winst minimaal is.

Zo ging het ongeveer in de eerste en derde partij in Dubai. Carlsen loste met zwart kleine openingsproblemen vakkundig op en kwam niet in gevaar. Maar in de tweede partij bleek de voorbereiding van het Noorse team superieur aan die van de Russische specialisten, toen Nepomniasjtsji werd verrast in een scherpe openingsvariant. Volgens commentator Caruana is dat een nachtmerrie: 'Je weet dat je niet alleen tegen een menselijke tegenstander speelt, maar ook tegen de computer die hem bij zijn voorbereiding heeft geassisteerd.' Daar leek het inderdaad op, toen Carlsen met een serie door Het Beest warm aanbevolen krachtzetten Nepomniasjtsji aan het wankelen bracht.

De euforie bij de fans van de wereldkampioen verdween snel. Een te gehaaste 17de zet veranderde Carlsens voordelige stand op slag in een zeer precaire. Hij moest materiaal offeren om niet onmiddellijk te verliezen, maar het is de vraag of hij op de been zou zijn gebleven als Nepomniasjtsji zijn kansen optimaal had waargenomen. Dat lukte de uitdager niet. Integendeel, hij liet zich onnodig in het defensief dringen en moest zelfs nog even

nauwkeurig spelen om niet te verliezen. 'De slechtste partij uit de WK-geschiedenis', zei Nepomniasjtsji teleurgesteld bij het verlaten van de speelzaal. Later was hij genuanceerder: 'Het was een ingewikkeld en chaotisch gevecht'. (Gert Ligterink, Volkskrant 28/11)

Ook de **vierde partij** op het WK schaken is op remise geëindigd. Carlsen leek zich er snel vanaf te willen maken - misschien wel om zijn 31e verjaardag te kunnen vieren? - want hij nam Nepomniasjtsji mee op enkele platgetreden paden. Die laatste leek dat helemaal niet erg te vinden en de stukken verdwenen razendsnel van het bord. Met een kleine nieuwigheid in het middenspel waagde Carlsen toch nog een schuchtere poging er iets van te maken, maar het leidde tot niets. Op zet 33 werd het daarom remise wegens stellingsherhaling.

Deze nieuwe draw zal in ieder geval de berichtgeving over de "dood van het klassieke schaken" nog meer doen aanwakken. Juist nu schaken wereldwijd zo nauw wordt gevolgd, maakt het wat dat betreft geen al te beste beurt bij het grote publiek. (Sporza.be, 30/11)

Aan het eind van de vierde partij van de WK-match in Dubai tussen Magnus Carlsen en Jan Nepomniasjtsji, leek Carlsen nog even na te denken voor hij remise door zetherhaling forceerde. Het was op de 33ste zet. Anish Giri, die op de website chess24 samen met Judit Polgar commentaar gaf, zei: 'Het is allemaal nog voorbereiding, Magnus doet alsof hij nadenkt.' Judit vroeg of hij een grapje maakte, maar Anish was serieus. Nepo had steeds de meest waarschijnlijke zet gedaan, dus het lag voor de hand dat Magnus de partij tot het eind (zet 33!) al op zijn scherm had gehad. Judit wilde er nog niet aan dat Magnus een toneelstukje opvoerde. Kon het niet zijn dat hij nog even keek of er meer dan remise inzat? Maar Giri zei:

„Waarom zou je dat achter het bord doen, als je het ook comfortabel thuis met de computer kan doen?”

Dimitri Reinderman, die deze conversatie op zijn eigen schaaksite.nl aanhaalde, vermoedde een generatiekloof. Inderdaad hoorde Judit nog niet tot de generatie die in de wieg al een computertje knuffelde.

Giri had waarschijnlijk gelijk, want Nepo zei voor de Noorse televisie dat hij geen enkele zelfbedachte zet had gedaan. Carlsen zei simpel: „Dat is de situatie van het moderne schaak.” (Hans Ree, NRC 5/12)

Het is voorzichtigheid troef tijdens het WK-duel schaken in Dubai. Zo spectaculair als het decor is, het hypermoderne Exhibition Centre te Dubai, zo vlak is vooralsnog de strijd om de wereldtitel schaken tussen de Noor Magnus Carlsen en zijn Russische uitdager Jan Nepomniasjtsji.

Ook tijdens de **vijfde partij** op de WK-tweekamp, hielden Carlsen en Nepomniasjtsji elkaar in evenwicht. Na vijf (van in totaal veertien) partijen en evenzoveel remises is de stand 2 1/2 - 2 1/2. Daarmee komt de voorspelling van de Nederlandse grootmeester Anish Giri, die dagelijks analyses geeft op chess24.com, voorlopig uit. "Ik verwacht een hele taaie match", zei Giri vorige week in Trouw. "Alsof twee schildpadden hun kop intrekken en 'm er heel af en toe uitsteken." Het is voorzichtigheid troef, wat gezien het prijzengeld (twee miljoen euro) enigszins begrijpelijk is. (Jan-Cees Butter, Trouw 2/12)

Net zoals een bokser die voor een knock-out wil gaan, moet ook een schaker eerst zelf zijn dekking opgeven om ruimte te maken voor een uithaal. In zijn 3e match met wit maakte Nepomniasjtsji duidelijk dat hij dat voorlopig nog niet van plan is, want hij koos voor een oerdegelijke opening. Het gevolg was dat Carlsen aanvalend aan handen en voeten was gebonden. Nepo zelf leek in het middenspel toch nog water uit een steen te kunnen knijpen, maar onvoldoende om Carlsen echt in de problemen te brengen. Zo stormden we onherroepelijk af op een 5e gelijkspel op een rij. (Sporza.be 2/12)

'Na 7.45 uur schaken, 136 zetten, won Carlsen op 3 december de **zesde partij** en nam daarmee een 3½-2½ voorsprong. Het was de langste partij in de wk historie. Sinds 1978 stond dit op naam van Karpov tegen Korchnoi in BaguioCity. Eerder speelde Carlsen al tweemaal een wk partij met meer dan honderd zetten, tegen Anand (2014) en tegen Caruana (2018). Beide partijen werden remise', meldden berichten op internet.

Kasparov twitterde: "Incredible game. 7 hours, 45 minutes of peak concentration at the highest level of competition. Remember this when you hear chess isn't a sport, or that physical condition isn't so important. Or when they say classical chess is dead!"

Op 7 december weidde (wielerjournalist) Thijs Zonneveld waarschijnlijk voor het eerst zijn column in het AD aan schaken: 'Carlsen en Nepo, wat een gevecht'. Het leek alsof ze zich allebei hadden voorgenomen dat ze de hele WK-tweekamp in één potje zouden beslissen. Op leven en dood, alleen de winnaar de winnaar bleef bestaan. Ze bestookten elkaar met alles wat ze hadden. In het eerste uur, het tweede uur, het derde uur en het vierde. Ze kwamen in stellingen die geen computer ooit had doorgerekend en waar niemand op was voorbereid' en 'Je zag ze aftakelen, ook fysiek, met elk kwartier dat voorbij ging. In het vijfde uur zakten Carlsens ogen op weg naar Frank-de-Boeriaanse dieptes, in een uur zes begon Nepo eruit te zien als het duizend dingendoekje over de kraan.' en tot slot 'Pas na 136 zetten was de botsing tussen de twee breinen over. Nepo viel om. Zijn gezicht stond op huielen, maar daar had hij de energie niet meer voor. Carlsen kon niet eens meer glimlachen, laat staan juichen. Ze strompelden de zaal uit, de nacht in.

Gert Ligterink in de Volkskrant: 'Een gelijk opgaande strijd, waarin Nepomniasjtsji aanvankelijk niets te klagen had, liep in wederzijdse tijdnood uit de hand. Carlsen miste tweemaal een directe winst en Nepomniasjtsji liet op zijn beurt ook twee kansen op voordeel liggen. Na de veertigste zet kwamen de spelers tot rust en leek een zesde remise nabij. Maar Carlsen beet zich vast in de stelling en stuurde welbewust aan op een uitputtend gevecht: 'Ik hoopte dat ik de fitste zou zijn als er een kritiek moment zou komen.' Lang leek die hoop ijdel, want Nepomniasjtsji hield bekwaam stand tot hij, opgejaagd door de klok en vermoeid door de urenlange verdediging, bij de 130ste zet de beslissende fout maakte.'

Omdat de partij na middernacht plaatselijke tijd eindigde, ontbrak zaterdag de tijd voor behoorlijke voorbereiding op de **zevende partij**. Nepomniasjtsji drong niet al te zeer aan met een kalme remise als logisch resultaat.

Veel meer opwindning bij de **achtste partij** waarin Carlsen opnieuw aan het langste eind trok. Voor het eerst een kort berichtje over de tweekamp in het AD: Op andere plaatsen viel er meer over te lezen. 'Nepomniasjtsji flater, Carlsen kan nieuwe wereldtitel ruiken' en 'Valstrik van Carlsen luidt ondergang Nepomniasjtsji in'. In de Volkskrant de kop: *Magnus Carlsen*

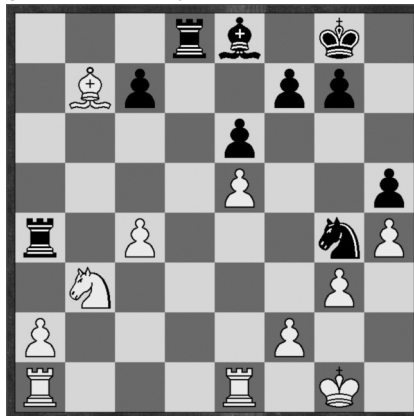
prolongeert vrijwel zeker wereldtitel schaken. Ligterink: Ook de achtste partij leek zondag vreedzaam te zullen eindigen tot Nepomniasjtsji zijn geduld verloor. Ten onrechte vermeed hij een vroege dameruil, waarna hem bij de 21ste zet een noodlottige fout ontsnapte die zijn stelling niet kon verdragen. Noodgedwongen moest hij afwikkelen naar een eindspel dat geen enkele kans op redding bood.

21...b5? Een grote blunder waarmee een pion en daarmee de partij wordt weggegeven (22.Da3+ Kg8 22. Lb3).

De Indiase oud-wereldkampioen Vishy Anand zei dat er waarschijnlijk geen schaakliefhebbers zijn die met genoeg van de achtste partij hebben gevolgd. Nepomniasjtsji zal het met hem eens zijn: 'Vandaag haalde ik niet het niveau van een grootmeester, laat staat het niveau van een WK-finalist.'

Twee blikken, één verhaal. Terwijl de Russische grootmeester Jan Nepomniasjtsji steeds verder in zijn stoel wegzakte, schudde zijn opponent Magnus Carlsen nogmaals het hoofd van ongelof. Was dit écht een kans voor open doel in de **negende partij** van het WK schaken? Ja, dat was het voor Carlsen. Nepomniasjtsji beging – niet voor het eerst dit wereldkampioenschap – een enorme blunder (met 27.c5), een cadeautje dat de Noorse titelverdediger ietwat vertwijfeld uitpakte.

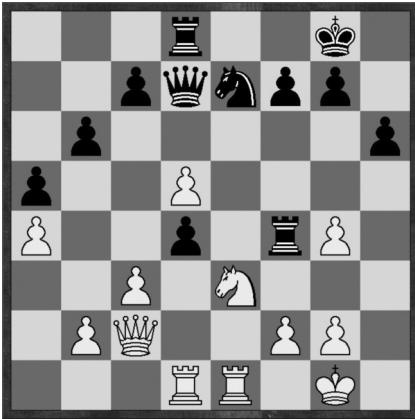
27.c5?? Na 4'19" gespeeld. Niks doen was nog beter geweest dan dit. Niet alleen laat wit zijn looper opsluiten, maar ook zorgt hij ervoor dat hij de looper niet meer met Pc5 kan dekken. Wat mogelijk meespeelde is dat het moeilijk is om op winst te spelen in deze stelling. De hoofdvariant van de computer is 27 f3 Ph6 28 Le4 Pf5 29. Ted1 Txd1+ 30. Txd1 Kf8 met een gelijke stelling. (Schaaksite)

Carlsen leidt nu met 6-3 op het WK. Met nog vijf partijen te gaan lijkt titelprolongatie zeker voor hem. "Oh nee, niet weer", verklapte Nepomniasjtsji na afloop zijn gedachten over die fatale misser. Ook zondag beging hij een flater. Nepomniasjtsji, de nummer vijf van de wereldranglijst, tuinde met open ogen in een handige valstrik van Carlsen. Een verlenging lijkt dit keer ver weg. Alleen een onverwachte comeback, eentje van het memorabele soort, kan Nepomniasjtsji nog terug in de titelstrijd brengen. Gisteren verscheen de Rus nog met een groot wapenarsenaal ten tonele in het Dubai Exhibition Centre. "Geweldige voorbereiding van Jan", loofde de Nederlandse grootmeester Anish Giri, die als analist optreedt bij de livestream van Chess24. "Complimenten voor hem en zijn team." Maar ja, ondanks alle goede bedoelingen kon Nepomniasjtsji een licht voordeel vanuit het openingsspel niet uitbuiten in de negende partij. Carlsen profiteerde vervolgens dankbaar van de misstap van de Rus, die na 39 zetten de strijd staakte. "Magnus is zo veelzijdig", analyseerde Giri. "Hij is in staat zich aan te passen aan elke tegenstander. Hij is zo allround. Eigenlijk kan hij alles goed." (Jan Cees Butter, Trouw 7/12)

Na een 3e zege in 4 partijen lijkt het WK schaken nu helemaal voorbij. Jan Nepomniasjtsji had de rustdoot nochtans gebruikt om landgenoot Sergej Karjakin, zijn voorganger als WK-uitdager, vanuit Rusland te laten overvliegen als geheim wapen én om zijn handelsmerk - de man bun - af te scheren. Een nieuwe Nepo leek geboren. Ook op het bord maakte hij meteen zijn intenties duidelijk, door vanaf het begin alle trossen los te gooien. Carlsen weerstond de druk eenvoudig, tot Nepomniasjtsji opnieuw flaterde en zijn looper liet insluiten. Carlsen schudde zijn hoofd in ongeloof, maar nam het cadeautje in dank aan. Het vervolg was slechts een formaliteit. (Sporza.be, 8/12)

Magnus Carlsen staat weer een match dichterbij een nieuwe wereldtitel. Na het foutenfestival van de voorbije dagen wou Jan Nepomniasjsji absoluut een nieuwe pijnlijke ervaring vermijden, terwijl ook Carlsen zelf een snelle remise verwelkomde. De **tiende partij** verzandde dan ook in een potje schaduwboksen, waarbij beide spelers het gevecht uit de weg gingen. (Sporza.be, 10/12)

'Carlsen blijft wereldkampioen schaken, gok Nepomniasjsji pakt verkeerd uit'. De uitdager voltooide in de **elfde partij** een catastrofale ineenstorting met een nederlaag die hij gemakkelijk had kunnen voorkomen. Gefrustreerd door Carlens solide en foutloze spel waagde Nepomniasjsji in een gelijke stand 'een laatste worp met de dobbelstenen', zoals de Engelse commentator David Howell het uitdrukte.

Hier speelde Nepo **23. g3?** En dat bleek een regelrechte blunder te zijn. Carlsen offerde met **23...dxe3!!** een kwaliteit en daarmee kreeg hij een onweerstaanbare aanval.

De hopeloze gok pakte uiteraard verkeerd uit. Carlsen verzuimde de partij onmiddellijk te beslissen in de koningsaanval, maar de door hem gekozen afwikkeling naar een gewonnen eindspel was goed genoeg. Toen Nepomniasjsji bij de 49ste zet opgaf, leek hij vooral opgelucht dat zijn beproeving voorbij was.

Misschien had Anish Giri gelijk met zijn opmerking dat de uitdager geen zin had om na een remise zaterdag terug te komen voor een bij voorbaat hope-loze opdracht. Nepomniasjsji nam afscheid van de tweekamp na zijn kapitale blunder in de achtste partij. Met een achterstand van twee punten wist hij dat hij kansloos was tegen een speler die in vijf WK-matches slechts twee partijen verloor.

Voor het begin van de tweekamp zei Carlsen dat hij nog een lange weg

BOUWBEDRIJF FRANS VINK & ZONEN B.V.

Tel: 0182 373044
www.vinkbedrijven.nl

moest afleggen om Gari Kasparov te ontronen als de grootste schaker aller tijden. Tijdens de persconferentie na de slotpartij werd hem gevraagd of hij er nu anders over dacht. 'Het is niet aan mij om daarover te oordelen', antwoordde Carlsen. 'Bovendien is mijn carrière nog lang niet voorbij.' De kampioen voegde door zijn 'goede, professionele prestatie', zoals hij zijn optreden zelf omschreef, een vijfde gewonnen WK-match toe aan een indrukwekkende erelijst. Voorlopig is hij even verlost van de onaangename druk die de verdediging van de wereldtitel telkens met zich meebrengt. Pas in het voorjaar van 2023 zal hij met zijn volgende uitdager moeten afrekenen. (Ligterink, Volkskrant 10/12)

Magnus Carlsen heeft tmet groot vertoon van macht zijn wereldtitel geprolonged, na winst in de elfde partij. Met de slotstand 7,5-3,5 moest uitdager Ian Nepomniasjsji diep buigen. Het gebrek aan veerkracht na het eerste onnodige verlies in partij zes doet het ergste vrezen voor zijn toekomst. In de eerste 5 partijen waren de spelers geheel aan elkaar gewaagd met zelfs een klein plusje voor Ian, als je alle reële kansen op voordeel voor beide spelers zou optellen. De schaakwereld was enthousiast, die begin beloofde een mooie krachtmeting te worden op hoog niveau. Na het verlies van de zesde partij stortte Ian in. De totale druk, de besognes rond een WK, de persconferenties, de achterstand, de gemiste kansen, het werd

voor hem te veel. In plaats van een getergde uitdager die vol gaat voor zijn laatste kansen op het allerhoogste, zagen we een speler zonder enige veerkracht.

Het lijkt erop dat Carlsen van zijn generatiegenoten weinig te duchten heeft. Het echte gevaar zal moeten komen van een nieuwe lichting. (Hans Böhm, Telegraaf, 11/12).

Vier dagen na zijn 5e wereldtitel heeft schaakgrootmeester Magnus Carlsen het achterste van zijn tong laten zien over zijn toekomst. "De kans is groot dat zij die mij de volgende keer op het WK verwachten heel ontgoocheld zullen zijn", zegt de 31-jarige Noor. Magnus Carlsen kroonde zich vorige week voor de 5e keer tot wereldkampioen schaken in de langste match uit de WK-geschiedenis. De overwinning leverde Carlsen een pittige 1,2 miljoen dollar op. Een mooi bedrag, maar toch is Carlsen niet van plan om zijn titel volgend jaar te verdedigen.

"Het WK was niet zo plezant", vertelde Carlsen in een podcast voor zijn sponsor Unibet. "Zij die denken dat ze me volgend jaar op het WK zullen terugzien, zouden wel eens heel ontgoocheld kunnen zijn."

De 31-jarige wereldkampioen zegt dat enkel wonder boy Alireza Firouzja (een 18-jarige Fransman) hem op andere gedachten kan brengen. "Het is realistisch dat ik Firouzja de volgende keer zal kruisen. Dat kan me motiveren om toch mijn wereldtitel te verdedigen." (Sporza.be, 14/12)

Intussen is in Rusland een zondebok gevonden voor de forse nederlaag van Nepomniasjsji. Daniël Doebov, een topgrootmeester die al jaren met Carlsen samenwerkt, is door onder anderen voormalig uitdager Sergei Karjakin beschuldigd van hoogverraad. Hij heeft het gewaagd met een buitenland samen te spannen tegen een tegenwoordiger van het moederland. Het is nog onduidelijk wat de gevolgen van de hetze zullen zijn. Op Russische internetfora krijgt Doebov naast verwijten ook steun van schakers die schrijven dat hij toch echt niet degene is die Nepo's fatale pionzetten b7-b5, c4-c5 en g2-g3 heeft uitgevoerd. Zelfs het EK voetbal in 2008 wordt genoemd: 'Guus Hiddink is toch ook niet van hoogverraad beschuldigd, toen Rusland onder zijn leiding Nederland in de kwartfinale uitschakelde?'

(Ligterink, Volkskrant, 18/12)

(Aad)

de SUITE
slapen in eigen stijl

Mevrouw & meneer Meijer wilden een nieuw bed en weer lekker slapen. De Suite maakte het mogelijk.

Mevrouw Meijer: "Ik sliep al jaren slecht en was oververmoeid. In ons nieuwe bed hebben we aan mijn kant FPS-technologie genomen. Verbazingwekkend hoe dat werkt, het is heerlijk. Als ik het aanzet, ben ik snel vertrokken. Ik slaap veel langer achter elkaar en voel me stukken fitter."

kasten op maat

uitgebreid programma

houten bedden

Voor u gemaakt

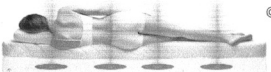
Op zorgvuldige wijze ontwerpen we uw bed en matras, steeds weer rekening houdend met uw wensen en omstandigheden. Als voorttrekkers in comfortbedden maken wij, zelfs in de twijfelarmaten, uitvoeringen met een verborgen hoog/laag functie. Zo kan uw bed of het bed van uw partner van alle functies en gemakken worden voorzien zonder dat het van het partnerbed is te onderscheiden.

Kasten en slaapkamers

In het verlengde van de bedden ontwerpen we ook complete slaapkamers. Zo kunnen we met ons team zowel uw bed maken als wensen voor kasten en dressoirs vervullen. In de showroom in Moordrecht staan bedden en kasten fraai opgesteld en kunt u kijken in het atelier en bij de productie. Een bezoek is beslist de moeite waard.

Beter ontspannen met geluid

Weldadig en uiterst gewaardeerd zijn onze matrassen met FPS technologie. Subtiële geluidsgolven zorgen voor stimulering van de bloedsomloop. U komt in een diepere staat van ontspanning en slaapt beter. Deze akoestische techniek is een succesvolle toepassing voor mensen die jetlag of stress ervaren, spierklachten of neuropathische pijn hebben, dan wel veel spanning opbouwen, zoals bij de ziekte van Parkinson.

de SUITE
slapen in eigen stijl

showroom en productie: Zuidplaspolderweg 11
2841 DC Moordrecht 0182 375022 www.desuite.nl
di. t/m za. 10.00 uur - 17.00 uur 's avonds op afspraak

‘openluchtschaak op de goudse markt’

Schaken in clubverband gebeurt in Gouda al sinds 1847, toen schaakvereniging Messemaker werd opgericht, destijds onder de naam Vrienden-trouw. In de loop der jaren werd er in diverse restaurants en verenigingsgebouwen geschaakt, zoals Het Schaakbord (Kleiweg), Ter Gouw (Blekers-singel), Duijnste (Markt) en De Haven (Oosthaven). Er werd vrijwel altijd 's avonds gespeeld.

Geheel nieuw was het Openluchtschaakfestival op de Goudse Markt, dat op 19 mei 1997 (Tweede Pinksterdag) plaatsvond, ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de schaakvereniging. Het festival werd gepresenteerd als het eerste openluchtschaakkampioenschap voor teams van de Rotterdamse Schaakbond.

kramen met borden en stukken

Van een afstand gadeslagen door in de zon luierende terrasbezoekers, bevolkten ongeveer twintig senioren-teams en tien jeugdteams (viertallen) de marktkramen met borden en stukken. Deze waren in een halve cirkel gegroepeerd rond het stadhuis.

ah-boys

Omdat de meeste deelnemende teams niet hun eigen clubnaam hanteerden, schalden er ludieke namen over het marktplein, zoals: 'Dreamteam', 'Deep Blue', 'De hete beren' en 'De zachte aandrang'. De toppers van Messemaker, 'De AH-boys', trokken aan het langste eind.

winst voor 'drie bier en een sinas'

Gezien het succes van de eerste editie volgde een jaar later nog een tweede, weer op Tweede Pinksterdag (1 juni 1998). Ditmaal in de vorm van een stedenmatch tussen Gouda en omstreken versus Oosterhout (Noord-Brabant), ofwel het 'Groene Hart Team' tegen het 'Bourgondisch Team D4'. Het Goudse team werd gevormd door schakers van Messemaker en van schaakverenigingen uit Moerkapelle, Waddinxveen en Moordrecht (De IJssel). De deelname uit Brabant viel helaas wat tegen, zodat uiteindelijk werd besloten tot een clubviertallen-toernooi. Het sterkste team uit Oosterhout 'Drie bier en een sinas' eindigde als eerste met een nipte voorsprong op het topteam van Messemaker 1847, onder de naam 'De Pinksterboys', en 'De Waaghalzen' uit Moerkapelle.

Hoewel er werd gehoopt op een vervolg, is dat er nimmer van gekomen.

(Bron: Goudse Verhalen.nl nr. 305)

goudse verhalen

Hallo, mijn naam is Karel, hofmuis in Gouda. Ik verzamel verhalen in mijn schatkamer.

Dit jaar viert de stad Gouda 750 jaar stadsrechten. In het kader hiervan verzamelt de Bibliotheek Gouda en het Streekarchief Mid-den-Holland in samenwerking met de andere bewoners van het gebouw De Chocoladefabriek Goudse Verhalen. Verhalen van iedereen voor iedereen. Over grote en kleine gebeurtenissen in het verleden, het heden en de toekomst.

Tijdens de viering wordt de schat aan verhalen op een bijzondere manier aan de stad overhandigd. Zo worden de verhalen onderdeel van de Goudse geschiedenis. Hiernaast verhaal 305, een bijdrage van de redacteur van IJsselschaak.

uit de media

Op 12 november vorig jaar overleed Henk de Kleijnen. Nog voor zijn overleiden schreef hij samen met zijn vriend Wim Westerveld enkele artikelen over hun gezamenlijke (schaak) leven. Naast Erasmus behoorde ook Messemaker 1847 lange tijd tot zijn meest geliefde schaakverenigingen. Hij was niet alleen bekend als schaker, maar ook als schaakjournalist. Met name in het AD verschenen diverse bijdragen over schakers en schaaktoernooien in de regio.

De wereldschaakbond Fide mocht niet klagen na het Grand Swiss Open in Riga. Er waren geen covidbesmettingen en de tickets voor het kandidaten-toernooi in 2022 gingen naar de Fransman Alireza Firouzja en de Amerikaan Fabiano Caruana. Twee vechttjassen die iedereen graag ziet optreden in de op een na belangrijkste wedstrijd van het jaar.

Het is een klein wonder dat twee onomstreden topspelers de elf ronden durende kwalificatierace met succes be kroonden. Zo zwaar was de concurrentie dat een kleine misstap van Firouzja of Caruana de deur zou hebben geopend voor achtervolgers als Oparin en Predke. Sterke Russische grootmeesters, maar niet van het kaliber dat vereist is in een kandidaten-toernooi.

Voor de meeste deelnemers was de kans op een van de twee hoofdprijzen na een paar dagen verkeken. Een van hen was Jorden van Foreest die na zeven ronden in de min stond en slechts kon hopen dat hij de schade kon beperken. Dat lukte wonderwel. Na een serie van drie winstpartijen kwam hij weer in de buurt van de grens van 2.700 ratingpunten, die het gewone volk scheidt van de elite. (Gert Ligterink, Volkskrant 13/11)

Max Warmerdam werd op 2 december in Rotterdam Nederlands kampioen schaken 2021. De 21-jarige uit Tegelen was met nog een speelronde te gaan onbereikbaar geworden voor de concurrentie.

Warmerdam speelde remise tegen Hing Ting Lai en daarmee kwam hij op vier punten uit vijf speelronden. Genoeg om zijn drie concurrenten nu al achter zich te houden en de opvolger te worden van Lucas van Foreest. De titelverdediger ontbrak omdat hij niet gevaccineerd is tegen corona en zich daarom dagelijks moest laten testen. Samen met vijf anderen spande

hij vervolgens een kort geding aan, maar dat werd verworpen. Warmerdam behaalde in het verleden al meerdere Limburgse en nationale jeugdtitels en mag zich pas sinds januari grootmeester noemen. In de eerste drie ronden van de beslissende dubbelrondige vierkamp viel op dat hij met een heel gedegen voorbereiding en zeer goed spel het zijn tegenstanders erg moeilijk maakte. De vierde ronde won hij door afwezigheid van zijn tegenstander, waarna hij in de vijfde ronde voldoende had aan een remise. (De Limburger 2/12)

Verdwijnt Nederlands bekendste schaakspel?, aldus de kop boven een artikel op de website van het Max Euwe Centrum. In het voorstel voor de herinrichting van het Max Euweplein is geen plek meer voor het grote schaakspel, dat er al sinds 1996 staat. Wel zijn er in de plannen een viertal schaaktafeltjes opgenomen, die rond een groen middenterrein geplaatst zullen worden.

Het voorstel om het Max Euweplein groener in te delen, wordt algemeen als positief ervaren. Om meer ruimte voor voetgangers te creëren, is in de plannen het schaakspel gesneuveld. Het schaakspel een paar meter te verplaatsen of naar het middenterrein te verplaatsen, heeft geen bijval gekregen. Ongetwijfeld speelt mee dat enkele ondernemers en bewoners zich al jaren storen aan een aantal vaste gasten van het spel. Zie daarvoor het item op AT5, onderaan dit bericht. Wat er met het bronzen beeld van Euwe gaat gebeuren is nog onbekend. Voor het Max Euwe Centrum is het grote schaakspel een belangrijke bron voor bezoekers. Veel toeristen die bij het spel kijken, brengen ook een bezoek aan ons museum. De verbinding tussen Max Euwe en het naar hem vernoemde plein, zal een stuk minder zijn zonder het grote schaakspel. Van daar dat het Max Euwe Centrum niet blij is met het voorgenomen plan. (MaxEuwe.nl, 10/12)

In 1970 werd Ontspanning uit Ouddorp op Goeree en Overflakkee lid van de RSB en speelde de vereniging mee in de RSB competitie. Dat betrof alleen de schakers van de 'dam en schaakclub'. In 2015 kwam daaraan een einde. Het betekende niet dat er niet meer geschaakt werd, dat wel, maar niet in RSB-verband. Geen lastige uitwedstrijden meer dus voor vele andere

RSB-verenigingen. Inmiddels is de club geheel ter ziele. 'Na ruim 70 jaar een einde aan schaken en dammen in Ouddorp' aldus een bericht op de RSB-website. Vergrijzing veroorzaakte de ondergang voor de club meldde de RSB-website eind december.

De in 1950 opgerichte dam- en schaakvereniging Ontspanning uit Ouddorp is opgehouden te bestaan, aldus het bericht. Zonder aanwas van nieuwe leden en het vergrijzen van de bestaande leden liep het ledenaantal snel terug. Het aantal resterend leden was 7 schakers en 3 dammers.

Dat was vroeger wel anders. In de hoogtijdagen waren er bijna 30 schakers en nog meer dammers. Dat was in de periode dat er nog geen internet en computers waren. Tegenwoordig kun je op de smartphone allerlei spelletjes spelen. Destijds was je aangewezen op een schaakclub om je denkkrachten te meten.

Het lidmaatschap van de club had destijds ook iets elitairs, vooral bij de schakers. bijvoorbeeld de burgemeester, de accountant, de makelaar waren lid van de club. Na afloop van de partij werden lokale zaken besproken. Heel anders was dat bij de dammers. Die waren bijna allemaal boer. Ook zij bespraken zaken en dan vooral de prijzen van de landbouwproducten. Het was bijna komisch om te horen als de prijs van uien was gedaald of gestegen. Het was een kakofonie van meningen over de te nemen strategie. Toch gingen beide groepen altijd goed met elkaar om.

'Een schokkend nieuwtje: onze KNSB overweegt om het vrouwenschaak af te schaffen' zo meldde Hans Ree in zijn rubriek in de NRC op 24/12. 'Niet het schaken door vrouwen natuurlijk, maar wel de aparte wedstrijden voor vrouwen, en niet meteen, maar in de toekomst. De bond wil beginnen met de kampioenschappen voor jongens en meisjes, die kunnen fuseren. Hoe moet dat later gaan? Onder de Nederlandse schakers staat Sopiko Guramishvili, de vrouw van Anish Giri, qua rating op de zeventigste plaats. Nummer twee van de vrouwen Eline Roebers (15 jaar) is 83ste van Nederland en nummer drie Zhaoquin Peng is honderdste. Roebers zal nog flink stijgen, maar het kan lang duren voordat mannen en vrouwen gelijkwaardig in één kampioenschap kunnen spelen. Het Meerjarenbeleidsplan van de KNSB spreekt over inclusiviteit, diver-

siteit en genderwisseling. Zijn ze daar zo eigentijds geworden dat ze echt de vrouwenkampioenschappen willen afschaffen? Ach nee, het zal goed aflopen, anders was dit geen kerstrubriek. De bond is pragmatisch en kent de juiste taal voor moderne subsidiegevers.'

Eind december werd de zeventienjarige Oezbeek Nodirbek Abdusattorov in Warschau wereldkampioen rapid-schaak. En wat voor een kampioen! Sinds hij in 2013 grootmeester werd, wisten we dat hij goed was, maar wat hij in Warschau deed had niemand verwacht. Hij versloeg helden als Caruana, Gelfand, Aronian en Magnus Carlsen. Carlsen stond bovenaan toen hij begon aan de laatste dag van het drie-daagse WK rapid. Een dag eerder had hij afgerekend met de prominente tegenwoordigers van de jonge generatie, Alireza Firouzja en Jan-Krzysztof Duda. Carlsen leek dicht bij zijn doel, wereldkampioen blijven in alle categorieën; klassiek, rapid en blitz. Maar toen was daar Nodirbek Abdusattorov. Hij versloeg Carlsen en strooide zout in de wonde door tegen de Noorse televisie bescheiden te zeggen dat hij hoopte dat hij in de laatste drie ronden beter zou spelen. Aan het eind won Abdusattorov een tiebreak van twee vluggertjes tegen Jan Nepomniasjtji. Carlsen was boos over het systeem dat hem van deelname aan die tiebreak had uitgesloten, maar hij feliciteerde Abdusattorov ruimhartig: „Afgezien van ruzie over de regels, wat een absoluut ongelofelijke prestatie!” En dat was het. (Hans Ree, NRC 30/12)

Na zijn opzienbare sensationele winst van de wereldrapidtitel werd de 17-jarige Nodirbek Abdusattorov op 3 januari gehuldigd in zijn vaderland Oezbekistan. Het wonderkind ontving, naast de 45.000 dollar voor zijn eerste plaats, een geldprijs van circa 20.300 dollar, de sleutels van een tweekamer appartement en de Mard Uglon ("Dappere Zoon") Presidentiële medaille tijdens een ceremonie op het hoofdkwartier van het Nationaal Olympisch Comité in Tashkent, de hoofdstad van Oezbekistan. Voor een teenager een geweldige prijs vooral in een land waar het gemiddelde jaarsalaris wordt geschat op ongeveer 1300 dollar. (Chess News, 4/1)

Ergens in het noorden van het land is een schaakclub waar nooit geschaakt wordt. De naam ga ik niet prijsgeven, men wil absolute exclusiviteit. Dat moet ik uiteraard respecteren. Maar

waarom schaakt men dan niet? Eenvoudig omdat men het niet kan. De leden vertikken het om het spel te leren. Men vindt het spel veel te moeilijk. Waarom dan toch lid? Puur en alleen om de chique uitstraling die er van een schaakclub uitgaat. Het staat goed op je cv en op je werk word je voor vol aangezien. 'Wist je dat Jan lid is van een schaakclub?' Nou daar kun je mee thuiskomen. Het kost je jaarlijks wat contributiecenten, maar dan ben je ook iemand in aanzien. (Julius Bosma, Schaaksite 5/1)

Op 15 januari begon in Wijk aan Zee de eerste ronde van het Tata Steel Schaaktoernooi. Net als vorig jaar is de speelzaal niet toegankelijk voor bezoekers. Strenge veiligheidsmaatregelen moeten er voor zorgen dat het corona-virus geen kans krijgt in De Moriaan. Er worden twee toptoernooien gehouden in Wijk aan Zee: de Masters en de Challengers. In de Masters een topbezetting met onder andere Magnus Carlsen, Fabiano Caruana en de Nederlanders Anish Giri en Jorden van Foreest. Het deelnemersveld in de Challengers is ook indrukwekkend met verschillende 2600+ grootmeesters en jonge talenten. De Nederlanders in deze groep zijn zijn Nederlands Kampioen Max Warmerdam, Erwin l'Ami en Lucas van Foreest. Natuurlijk kunnen alle schaakliefhebbers via de website van het toernooi alle partijen live volgen met deskundig commentaar. Vanwege grote internationale belangstelling is de live-stream Engelstalig. (website KNSB, 12/1)

Het Algemeen Dagblad loopt niet voorop bij de schaakverslaggeving. Dit 'schaak' bericht hadden ze wel: 'Schaakbord in plaats van een Playstation'. Het betrof een bericht over spelers van de voetbalvereniging AZ waarbij schaken op dit moment de meest geliefkoosde bezigheid is tussen de trainingen door. Albert Gudmundsson, die het schaken als verplicht vak op IJsland leerde, besmette de selectie van AZ met het schaakvirus. De Griekse verdediger Pantelis Hatzidiakos: 'Schaken is ook inzicht hebben, snelle keuzes maken, geduld hebben en situaties lezen. Dat moet ik op het veld ook. Je traint toch je brein, dat is niet onbelangrijk.' (Nik Kok, AD 14/1).

In de Telegraaf van 15/1 doet Lisa Schoenmaker verslag van een interview van Magnus Carlsen die voor de 18e maal present is tijdens het Tata Steel toernooi. Hij heeft er zin in. Niet alleen wil hij voor de achtste keer het

toernooi winnen maar ook moet het toernooi hem helpen zijn belangrijkste doel voor 2022 te bereiken. Hij wil op de wereldranglijst een rating van 2900 halen. Nooit eerder is dat iemand gelukt. Twee keer eerder bleef hij steken op 2882 punten, maar nu heeft hij zijn zinnen duidelijk gezet op het presteren van weer iets unieks.

De zesde partij van de wk tweekamp telde 136 zetten en duurde 7.45 uur. Dat was lang niet de langste partij ooit sinds met de klok wordt gespeeld. De weekendbijlage Vrij van de Telegraaf van 15/1 meldde in de rubriek De wereld in cijfers dat die partij 269 zetten duurde en na 20 uur en 15 minuten in remise eindigde. Wat zoekwerk leerde dat de partij werd gespeeld tussen Nikolic en Arsovic (Belgrado, 1989). Qua duur is de langste partij die tussen Stepak en Mashian (Tel Aviv, 1980). Zij zaten maar liefst 24 uur en 30 minuten tegenover elkaar.

'De verdwenen kampioen, die al twintig jaar geen schaakstuk meer aanraakt' aldus de kop boven een artikel van Oscar van de Horst op NOS Sport.nl (14/1). Het betreft Jeroen Piket die voorbestemd leek te worden de wereldtop in het schaken te halen, maar in 2002 op jonge leeftijd (33 jaar) plotseling van het toneel verdween. De viervoudig Nederlands kampioen speelde sindsdien met het geld van miljardair Joop van Oosterom, wat natuurlijk ook wel wat strategie vereiste. Die schaker kunnen we alles leren, dacht Van Oosterom, als sponsor actief in de sport. Piket liet zich omscholen tot vermogensbeheerder en raakte sindsdien geen schaakstuk meer aan. Hij was ineens family officer in Monaco.

Nadat Van Oosterom was overleden (2018), keerde Piket terug naar Nederland. Als adviseur is hij betrokken bij de schaakbond, maar de spelers zelf helpt hij hooguit nog met het beheer van hun prijzengeld.

Een nieuwe Jan Timman liet lang op zich wachten, maar met Anish Giri (27) en Jorden van Foreest (22) kan Nederland volgens Piket eindelijk weer een rol van betekenis gaan spelen in de top. "Mijn vrouw zegt weleens dat als ik net zo hard voor het schaken had gewerkt als nu voor mijn eigen zaak, ik ook een stuk verder was gekomen. Talent kan je ook wat lui maken. Ik heb het spelletje altijd met heel veel plezier gedaan, maar het wereldje was ook een-tonig in een bepaald opzicht. Er zijn ook andere dingen in het leven."

hoe corona het schaakplezier bederft

Het begon in de tweede week van maart 2020. Het bestuur van De IJssel ontving van de KNSB het volgende bericht:

*'In verband met de recente ontwikkelingen rondom het coronavirus heeft de KNSB alle activiteiten tot en met 31 maart afgelast. Aansluitend op deze maatregelen adviseert de KNSB u om alle activiteiten van uw club tot en met 31 maart af te gelasten, ook als aan deze activiteiten minder dan 100 personen deelnemen. Het gaat dus om de clubavond (of middag of ochtend), en ook om trainingen, bijeenkomsten etc. Wij hebben de regionale bonden gevraagd hun competities en toernooien ook tot en met 31 maart af te gelasten. De kans bestaat dat dit nieuwe coronavirus nog langere tijd onder de bevolking aanwezig zal blijven. Alle adviezen en maatregelen van het RIVM zijn er op gericht om de gevolgen van deze virusuitbraak in te perken dan wel te vertragen. De KNSB ondersteunt deze doelstelling, net als NOC*NSF en andere sportbonden. Het bestuur van De IJssel berichtte vervolgens de leden dat de vereniging*

het advies van de KNSB volgt om in verband met de Corona-crisis alle activiteiten tot en met 31 maart af te gelasten. Ook alle wedstrijden in de RSB-competitie, RSB-beker en RSB-viertallencompetitie die tot en met 31 maart 2020 gepland staan, worden afgelast, aldus meldde de competitieleider van de RSB.

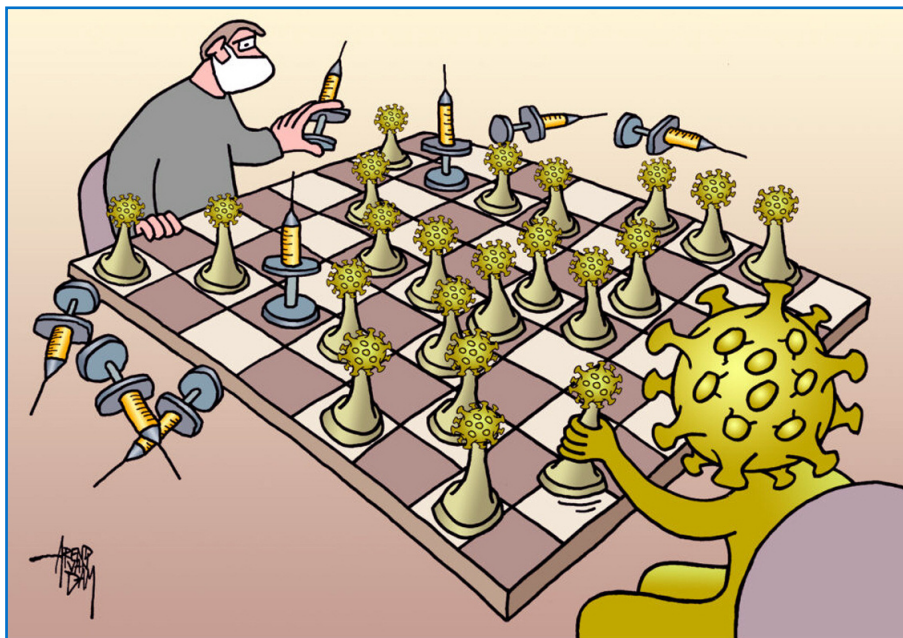
Op 25 maart werden de maatregelen verlengd tot 1 juni. Dat betekende dat de KNSB- en RSB-competitie niet meer werden uitgespeeld en ook voor De IJssel een aanpassing van het programma en afschaffing van diverse activiteiten (Top 12, doorgeefschak). Al snel werd duidelijk dat ook dit geen haalbare kaart was en derhalve einde seizoen.

Bij de aanvang van het seizoen 2020/21, in september, kon er weer geschaakt worden. Maar daarvoor moest wel een coronaprotocol met de nodige beperkingen worden gevolgd. Dat betekende o.a. 1.5 m afstand, achterover leunen, reiniging van materiaal, handen wassen. Half oktober kwam daaraan opnieuw vanwege corona een einde. Weer moesten geplande activi-

teiten worden geschrapt. Pas eind mei kon er nog een aantal clubavonden worden geschaakt en kon het 25e toernooi om de Zilveren Dame toch nog plaatsvinden.

Dat leek een goed vooruitzicht voor het seizoen 2021/22. Naast de clubactiviteiten gingen ook de competities op landelijk en regionaal niveau weer van start. Het bleek echter van korte duur. Door opnieuw oplopende besmettingen werd vanaf begin november een CTB (Corona ToegangsBewijs) verplicht en enkele weken later maakte een nieuwe lockdown een einde aan het schaakplezier op de clubavonden. Pas 17 januari kon er weer geschaakt worden.

Normaliter zijn er bij De IJssel in de zomermaanden juli en augustus geen clubavonden. Het schaakseizoen bestaat bij De IJssel dus tien maanden, circa 40 clubavonden dus. Vanaf het begin van het seizoen 2019/20 tot eind januari 2022 betekent dit ongeveer 100 clubavonden. Hiervan moesten er tot op heden 60 vanwege coronamaatregelen worden geschrapt. (Aad)

(Joop bnnvara.nl)